

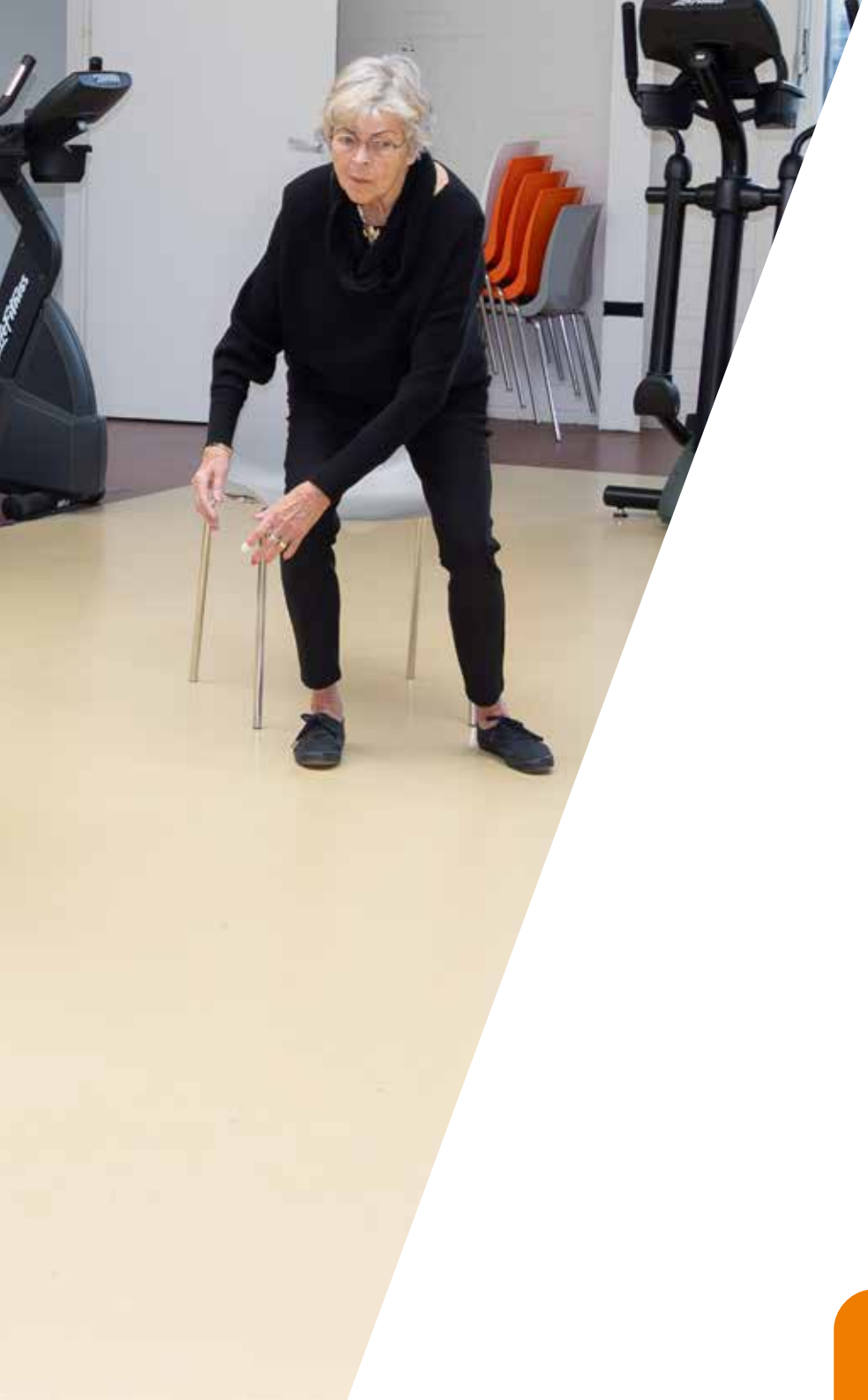
Sportakkoord II

⚽ ⚾ ⚹ 2024 - 2026 ⚹ ⚾ ⚽

Foto: Nienke Wiering

INHOUDSOPGAVE

1. Aftrap	4
2. Tactiek	7
2.1 Iedereen doet mee	7
2.2 Sportieve en gezonde jeugd	8
2.3 Vitale en sterke sportaanbieders	11
2.4 Duurzame sportinfrastructuur	13
2.5 Sociaal veilig sportklimaat	14
3. Spelregels	16
3.1 Organisatie	16
3.2 Communicatie	18
3.3 Financiën	18

1. AFTRAP

Groter, sterker en veiliger: we zijn goed bezig in Overbetuwe maar samen kunnen we nog meer doen om bewegen voor onze inwoners leuk te maken. Met meer deelnemers, toeschouwers en vrijwilligers, betere clubondersteuning en een duidelijke standaard voor sociale veiligheid.

Op 31 januari 2020 bundelden meer dan 80 lokale organisaties, actief op het gebied van sport, zorg, onderwijs en welzijn, hun krachten door gezamenlijk het Sportakkoord Overbetuwe te ondertekenen. Samen formuleerden we ambities, aansluitend op de lokale behoeften en vraagstukken, en werkten we aan de realisatie daarvan. Met als einddoel dat iedereen, écht iedereen, plezier kan hebben in sport en bewegen. Ongehindert, in een veilige en gezonde omgeving. Een leven lang, ieder op zijn of haar niveau.

De afgelopen jaren zijn er mooie initiatieven gestart en resultaten behaald. Een mooi voorbeeld is de sportbox waarmee scholen in het primair onderwijs op laagdrempelige wijze gevarieerde pauzesport kunnen aanbieden.

Wegens het succes van de pilot wordt de sportbox nu bij steeds meer scholen in onze gemeente ingezet. Er is onder het Sportakkoord ook nieuw beweegaanbod gecreëerd (walking football), er zijn lokale vitaliteitsmarkten georganiseerd, een start gemaakt met het opzetten van een valpreventienetwerk en er is door verenigingen gebruik gemaakt van gratis cursussen en adviestrajecten.

Inmiddels is er een landelijk Sportakkoord II en dat vraagt om een update van ons lokale Sportakkoord. Met nieuwe eisen en speerpunten gaan we nu een nieuwe fase in. Om in sporttermen te blijven: het is tijd voor de tweede helft. Als aftrap van deze tweede helft werd er op 29 november 2023 een bijeenkomst georganiseerd voor alle partners. Dit bood de gelegenheid om samen de balans op te maken en nieuwe focus te kiezen voor de komende jaren. Ook werden nieuwe partijen aangemoedigd om zich aan te sluiten. En met resultaat: ook sportscholen, dé plek waar veel inwoners uit onze gemeente (willen) sporten, zijn nu actief betrokken.

Door de 40 aanwezigen op 29 november zijn acties geformuleerd voor het vergroten van het bereik, het creëren van een gezonde sportomgeving en het optimaliseren van clubondersteuning. Verder is een nieuw thema geïntroduceerd dat aandacht vraagt: een sociaal veilig sportklimaat. Dit thema wordt toegevoegd aan de vier thema's die in 2020 zijn benoemd en nog onverminderd relevant zijn.

- 1 Iedereen doet mee
- 2 Sportieve en gezonde jeugd
- 3 Vitale en sterke sportaanbieders
- 4 Duurzame sportinfrastructuur
- 5 Sociaal veilig sportklimaat

Voor de bovenstaande vijf thema's staat in dit sportakkoord beschreven wat we samen gaan doen. Want de uitvoering daar gaat het om. Door gewoon te proberen, kleine stappen te zetten en successen te delen maken we onze ambities waar. Elkaar motiveren en aansporen zoals spelers in een succesvol team: we gaan ervoor!

“Ons gezamenlijke doel: plezier in sport en bewegen voor iedereen. Ongehindert, in een veilige en gezonde omgeving. Een leven lang, ieder op zijn of haar niveau”

SPORTAKKOORD...

SPORT?

AKKOORD!

“Het beweegaanbod moet goed vindbaar, bereikbaar en betaalbaar zijn”

2. TACTIEK

Met aangescherpte ambities gaan we verder met de lijn die is ingezet met Sportakkoord I. We bundelen de krachten en leggen verbanden tussen de kernen en wijken. Per thema gaan bestaande en nieuwe partners aan de slag met concrete activiteiten en projecten.

2.1 IEDEREEN DOET MEE

Sporten en bewegen is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Zeker niet voor kwetsbare doelgroepen als senioren, mensen met een beperking of mensen met een gezondheidsachterstand. We maken sporten en bewegen (financieel) toegankelijk voor iedereen en stimuleren positieve gezondheid. Bewegen zorgt ervoor dat mensen minder afhankelijk worden van zorg, bevordert de zelfredzaamheid en het zelfstandig ouder worden. Daarom maken we mensen bewust van de preventieve werking van bewegen en een gezonde leefstijl.

AMBITIES

Onze ambities zijn op dit vlak onveranderd ten opzichte van Sportakkoord I:

- We willen dat iedere inwoner op zijn of haar eigen niveau kan bewegen en sporten;
- Het sportaanbod is voor iedereen goed vindbaar, bereikbaar en betaalbaar.

HOE GAAN WE DIT DOEN?

1. We zetten in op deskundigheidsbevordering, scholing (technisch) kader en begeleiding voor vrijwilligers om te leren omgaan

met kwetsbare doelgroepen. Dit kan via cursussen, opleidingen en trajectbegeleiding. We brengen de diensten die Uniek Sporten op dit vlak biedt ook onder de aandacht van commerciële sportaanbieders.

2. We continueren diverse projecten die bijdragen aan het doel om meer inwoners te laten sporten en bewegen. Bijvoorbeeld: Special Sports Event, de Nationale Diabetes Challenge, lokale vitaliteitsmarkten en sportkennismakingsprogramma's als Sjors Sportief voor basisschoolleerlingen en de sportexpeditie voor nieuwkomers door Forte Welzijn.
3. We bieden begeleiding aan kwetsbare inwoners richting passend sportaanbod.
4. We maken het volledige sportaanbod in Overbetuwe op laagdrempelige en overzichtelijke wijze vindbaar voor inwoners.
5. We maken de beschikbare financiële regelingen voor sportdeelname makkelijk vindbaar voor inwoners. Sportaanbieders moeten bekend zijn met de regelingen en het moet voor hen eenvoudig zijn om een aantrekkelijk aanbod in de webshop van de Meedoenregeling op te nemen.
6. We ondersteunen sportaanbieders bij het creëren van passend sport- en beweegaanbod voor inwoners voor wie sporten (nog) niet vanzelfsprekend is.
7. We brengen vervoersoplossingen onder de aandacht en bieden waar mogelijk ondersteuning bij het opzetten van vervoersinitiatieven.

Het ontbreekt nu nog soms, vooral bij inwoners met een beperking en ouderen, aan vervoer om bij de sportlocatie te komen.

8. We stimuleren veilig fietsen door 65-plussers door het inzetten van verschillende interventies van het landelijke programma Doortrappen.
9. De ketenaanpak valpreventie wordt de komende jaren verder uitgebouwd. Het aanbieden van cursussen valpreventie en het begeleiden van thuiswonende ouderen naar gewenste activiteiten zijn hier onderdeel van.

“We maken mensen bewust van de preventieve werking van bewegen en een gezonde leefstijl”

2.2. SPORTIEVE EN GEZONDE JEUGD

De basis voor een gezond en actief leven wordt gelegd bij onze kinderen. Jong geleerd is immers oud gedaan. Samen investeren we in een leefomgeving waar een gezonde keuze logisch is. We kennen in Overbetuwe reeds een uitgebreid aanbod voor de jeugd dat tot stand is gekomen door een goede samenwerking van onderwijs, kinderopvang, peutercentra, sport- en beweegaanbieders het team van Overbetuwe Beweegt en de gemeente. De komende jaren bouwen we voort op deze succesvolle samenwerking.

AMBITIES

Onze ambities blijven:

- We leggen de basis voor sporten, bewegen en een gezonde leefstijl zo vroeg mogelijk (vanaf peuters/ kleuters).
- We zetten in op een doorlopende lijn op het gebied van een gezonde leefstijl - van peutercentra en kinderdagverblijven naar primair onderwijs en voortgezet onderwijs.
- Zo veel mogelijk kinderen voldoen aan de beweegrichtlijn en richtlijn voor sportdeelname.
- We vergroten het bewustzijn van ouders over de motorische vaardigheden en een gezonde leefstijl.
- We stimuleren de ouderbetrokkenheid bij het verenigingsleven.

HOE GAAN WE DIT DOEN?

1. Met de sportbox stimuleren we leerlingen in het basisonderwijs om tijdens schoolpauzes meer en gevarieerder te bewegen. We breiden de sportbox uit naar 15 scholen en onderzoeken de mogelijkheden voor inzet van de sportbox in het voortgezet onderwijs en de buitenschoolse opvang.
2. We continueren het sportkennismakingsprogramma Sjors Sportief waarmee 3.500 leerlingen op 23 basisscholen worden bereikt.
3. Inzetten op het creëren van naschools sportaanbod door vakdocenten op scholen (verlengde schooldag).
4. Verenigingen vragen om sportclinics te geven bij kinderopvanglocaties en/of op school.
5. We onderzoeken hoe we de sportdeelname van jongeren (12-18 jaar) kunnen bevorderen. Naast verenigingen willen we hier ook de commerciële sportaanbieders bij betrekken.
6. Intensiveren van contact tussen voortgezet onderwijs scholen om ervaringen uit te wisselen op het gebied van stimuleren van sport- en bewegen en het creëren van een gezonde schoolomgeving.
7. Overbetuwe Beweegt start in 2024 met pilot 'Bobby de Beweegbeer' om daarmee bewegen bij kinderdagverblijven te stimuleren. Doel is een dagelijks beweeghalftje creëren.
8. Kinderdagverblijven, peuterzalen en kinderopvanglocaties inspireren, motiveren en ondersteunen bij het realiseren van de Gezonde Kin-

deropvang met aandacht voor sport, bewegen en voeding.

9. Stimuleren van een gezonde en actieve leefstijl middels het leefstijlwerkboek 'Jij en de maatschappij' van Overbetuwe Beweegt. Hier wordt reeds door 100 basisschoolleerlingen (groep 7 en 8) en 300 middelbare scholieren (1^e en 2^e klas) mee gewerkt.
10. We benutten de maatschappelijke waarde van topsport. We zetten samenwerkingen die reeds zijn opgezet voort, zoals met Topsport Gelderland (clinics door Gelderse topsporters op scholen en bij bedrijven) en Vitesse (maatschappelijke diensttijd trajecten voor jongeren in het kader van het project Vitesse United).

“Samen investeren we in een leefomgeving waar een gezonde keuze vanzelfsprekend is”

“We vergroten het
bewustzijn van ouders over
motorische vaardigheden van
hun kinderen”

“Het is van groot belang
dat we verenigingen
versterken”

2.3 VITALE EN STERKE SPORTAANBIEDERS

Onze sport- en beweegaanbieders zijn een belangrijk onderdeel van het Sportakkoord. Overbetuwe kent een rijk verenigingsleven en een uitgebreid aanbod van sport- en beweegaanbieders. In 2022 was 28,9% van de inwoners in Overbetuwe (landelijk 24,2%) lid van een sportvereniging. Toch is het voor verenigingen in toeneemende mate een uitdaging om leden te behouden, voldoende vrijwilligers te vinden en genoeg inkomsten te verwerven. Daarnaast wordt er steeds meer gevraagd van onze sport- en beweegaanbieders. Vernieuwen, samenwerken, ander aanbod organiseren, veilig sportklimaat, gezonde sportkantine, maatschappelijk ondernemen enzovoort. Het is daarom van groots belang dat we verenigingen versterken. Dit doen we door de verenigingen individueel en collectief te ondersteunen.

AMBITIES

- Sport- en beweegaanbieders zijn vitaal en toekomstbestendig met voldoende vrijwilligers.
- Sport- en beweegaanbieders ontwikkelen desgewenst nieuwe vormen van sport- en beweegaanbod en richten zich ook op kwetsbare doelgroepen.
- Het aantal samenwerkingsverbanden tussen aanbieders en maatschappelijke partners is uitgebreid.

HOE GAAN WE DIT DOEN?

1. Cursusaanbod en services (gratis diensten van NOC*NSF en sportbonden) worden proactief en gericht onder de aandacht gebracht van verenigingen.
2. Het Vrijwilligers Steunpunt Overbetuwe wordt ingezet voor hulp en advies bij werving/behoud van vrijwilligers voor sport- en beweegaanbieders.
3. De kantine van het nieuwe multifunctionele sportcentrum in Elst moet gezond zijn. Hier moet aandacht voor zijn in de aanbesteding van de horecavoorziening.

4. Faciliteren van kennisdeling door middel van sportcafés en thema- of sportspecifieke bijeenkomsten. Dit is de afgelopen jaren al met succes gedaan maar er is behoefte aan meer contactmomenten.
5. We onderzoeken hoe we een duidelijk loket voor clubondersteuning kunnen vormen. Dit biedt verenigingen één aanspreekpunt en bron van informatie over subsidieregelingen, het uitvoeringsbudget van het Sportakkoord, opleidingsmogelijkheden, vrijwilligersbeleid etcetera.
6. Onderzoeken van de mogelijkheid voor samenwerking met aanbieders van (arbeidsmatige) dagbesteding om meer extra handen te creëren voor de uitvoering van praktische taken bij verenigingen.

“We informeren bestuurders over gratis cursussen en organiseren bijeenkomsten om kennis en ervaringen uit te wisselen”

“De openbare ruimte is onze belangrijkste sportfaciliteit”

2.4 DUURZAME SPORTINFRA-STRUCTUUR

Een gezonde, schone en groene leefomgeving voor inwoners is belangrijk. De openbare ruimte is onze belangrijkste sport- en beweegfaciliteit. Met een beweegvriendelijke openbare ruimte stimuleren we de ongeorganiseerde sporter en kinderen om naar buiten te gaan. Verder werken we aan een functionele, veilige, duurzame en betaalbare sportinfrastructuur die inwoners uitdaagt om te sporten en bewegen.

AMBITIES

- Sportparken zijn waar mogelijk open en voor iedereen toegankelijk en bij voorkeur een Vitaal Sportpark.
- Sportaccommodaties zijn toekomstbestendig en voldoen aan de gewenste kwaliteit.
- Het aanbod aan accommodaties voldoet aan de vraag (geldt met name voor binnensportcapaciteit).
- Sportaccommodaties worden beter en voor meerdere doeleinden en door meerdere gebruikers benut.
- Sportaccommodaties zijn duurzaam, zowel qua gebruik als energie.

- De openbare ruimte wordt optimaal gebruikt en ingezet om te sporten en bewegen.

HOE GAAN WE DIT DOEN?

1. We pakken door op onze ambitie om sportaccommodaties open, toegankelijk en duurzaam te maken en houden. We verkennen en benutten de mogelijkheden om sportparken door te ontwikkelen tot een vitaal sportpark (o.a. in Heteren en Driel). We nemen daarbij onze ervaringen bij de vorming van vitaal sportpark De Pas in Elst nadrukkelijk mee.
2. We realiseren in de periode 2024-2026 in iedere kern in Overbetuwe sportieve elementen in de openbare ruimte, bijvoorbeeld calisthenicsvelden in combinatie met beweegroutes. Op bedrijventerreinen verbeteren we bovendien de (informele) wandelpaden.
3. We zorgen dat de inrichting van binnensportaccommodaties op orde is en iedereen zorgt dat dit zo blijft.
4. We onderzoeken de capaciteit voor binnensport in combinatie met de capaciteit voor bewegingsonderwijs.
5. We stimuleren het (optimaal) benutten van aanwezige sportvoorzieningen.

Vanaf 2025 geldt dat sportterreinen ook buiten rookvrij dienen te zijn. We ondersteunen sport- en beweegaanbieders met een concreet stappenplan om dit te realiseren.

6. Alle binnen- en buitensportaccommodaties in de gemeente zijn getoetst aan de hand van de criteria van het Nederlands Keurmerk voor Toegankelijkheid (streven: minimaal brons). Praktische verbeteradviezen worden waar mogelijk doorgevoerd.
7. We willen Park Lingezen meer op de kaart zetten als plek voor sport en bewegen.
8. Waar mogelijk zoeken we samenwerking om werkplekken op sportaccommodaties te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (WSW).
9. De gemeente ondersteunt verenigingen met kennis en duurzaamheidsleningen bij het verduurzamen van accommodaties.
10. Bekendheid geven en gezamenlijk gebruik maken van de BOSA-subsidieregeling i.c.m. gezamenlijke inkoop.

“Onze sportaccommodaties zijn duurzaam, zowel qua gebruik als energie”

2.5 SOCIAAL VEILIG SPORTKLIMAAT

Ons doel is dat iedereen, écht iedereen, in Overbetuwe met plezier kan sporten en bewegen. Een sociaal veilig sportklimaat is hiervoor een basisvoorwaarde. Maar een plek zonder seksueel grensoverschrijdend gedrag, pesterijen, intimidatie en discriminatie is helaas niet vanzelfsprekend. Uit onderzoek blijkt namelijk dat 72% van de Nederlanders tussen de 18 en 50 jaar in hun jeugd minimaal één keer een ervaring heeft gehad met grensoverschrijdend gedrag. Daarom willen we de komende jaren zorgen dat alle sport- en beweegaanbieders in Overbetuwe gaan voldoen aan vier basiseisen.

Basiseisen voor sportaanbieders

1. Verklaring omtrent gedrag voor kader en vrijwilligers (gratis via NOC*NSF)
2. Vertrouwenscontactpersoon
3. Gedragsregels
4. E-learning voor trainers en coaches (gratis via NOC*NSF)

AMBITIE

- Iedereen in Overbetuwe kan sporten en bewegen in een sociaal veilige sportomgeving.
- In 2026 voldoen sport- en beweegaanbieders in Overbetuwe aan de vier basiseisen voor sociaal veilige sport.

HOE GAAT WE DIT DOEN?

1. We inventariseren welke verenigingen momenteel aan de vier basiseisen voldoen. Ook brengen we in kaart wat er nog nodig is om dit te bereiken.
2. We zorgen voor bewustwording bij sport- en beweegaanbieders door uiteenlopende vormen van informatie
3. We informeren sport- en beweegaanbieders over cursussen en training op het gebied van sociaal veilige sport.
4. We onderzoeken de behoefte en mogelijkheid van een centrale vertrouwenscontactpersoon in de gemeente.
5. We faciliteren sport- en beweegaanbieders om kennis en ervaringen te delen op het gebied van sociaal veilige sport.

“Een sociaal veilig klimaat is een basisvoorwaarde voor een plezierige sportervaring”

3. SPELREGELS

Om tot een goede uitvoering van dit sportakkoord te komen, is een aantal randvoorwaarden noodzakelijk. Duidelijkheid op het gebied van organisatie, communicatie en financiën moet partners helpen bij het realiseren van de ambities.

3.1 ORGANISATIE

Het Sportakkoord Overbetuwe kent reeds een kerngroep die bestaat uit vertegenwoordigers uit verschillende disciplines.

De kerngroep bestaat uit:

- Voorzitter Hockeyclub Overbetuwe
- Voorzitter hengelsportvereniging De Steenkarper
- Eigenaar sportcentrum Fit to All
- Manager Geïntegreerde Eerstelijns Zorg Midden-Betuwe
- Coördinator Overbetuwe Beweegt
- Coördinator Sport & Preventie
- Beleidsmedewerker Sport van de gemeente

De kerngroep monitort in algemene zin de visie en uitvoering van het lokale Sportakkoord en beslist over de besteding van het beschikbare uitvoeringsbudget.

De coördinator sport en preventie maakt onderdeel uit van het kerngroep en is als verbindende schakel aanspreekpunt voor alle samenwerkingspartners van het sportakkoord. Het sportakkoord heeft hiermee een duidelijke aanjager, ondersteuner en verbinder.

De buurtsportcoaches van Overbetuwe Beweegt vervullen ook een belangrijke rol in het sportakkoord. Overbetuwe Beweegt is een samenwerking van Forte Welzijn, Reflex Fysiotherapie, Overbetuwe College Elst en Uniek Sporten met als doel om sport, bewegen en een gezonde leefstijl te stimuleren onder alle inwoners in Overbetuwe en de verbinding tussen sport en de sectoren zorg, welzijn en onderwijs tot stand te brengen. Het team van Overbetuwe Beweegt geeft daarmee uitvoering aan het sportakkoord, het gemeentelijke sportbeleid en de JOGG-aanpak en ondersteunt partners bij de realisatie van de doelen en acties onder het sportakkoord.

Tot de kerntaken van Overbetuwe Beweegt behoren:

- Het ophalen en onderzoeken van de sportbehoefte van inwoners en deze verbinden

aan bestaand of nieuw op te zetten aanbod;

- Het organiseren en coördineren van activiteiten gericht op sportstimulering en activering;
- Het ondersteunen en versterken van sport- en beweegaanbieders middels de verenigingsondersteuner van Overbetuwe Beweegt;
- Kennisdeling en inspireren, o.a. door middel van het organiseren van terugkerende, lokale sportcafés.

De werkgroepen die waren geformeerd op basis van de thema's uit sportakkoord I krijgen met ingang van 2024 een andere vorm. Partners geven aan dat samenwerken per actiepoint constructiever is en daarom zal, met de coördinator sport en preventie als aanjager, deze werkwijze worden gehanteerd.

“De coördinator sport en preventie is de verbindende schakel tussen alle samenwerkingspartners van het sportakkoord”

3.2 COMMUNICATIE

We willen laten zien wat we doen en zo als maatschappelijke alliantie steeds groter worden. Goed voorbeeld doet immers volgen. De praktische mogelijkheden van het sportakkoord zullen worden uitgedragen door de kerngroep en de buurtsportcoaches. Zij kunnen hun achterban informeren en inspireren. Het delen van successen, zoals georganiseerde beweegactiviteiten, is belangrijk om de energie vast te houden. De coördinator sport en preventie zal via (online) communicatiekanalen inwoners op de hoogte houden en partners ondersteunen. Uiteraard is ook persoonlijk contact zeer gewenst. Elkaar opzoeken, ideeën uitwisselen en om hulp vragen bij problemen juichen we van harte toe. Per jaar zullen daarom zowel algemene bijeenkomsten als themaspecifieke bijeenkomsten worden georganiseerd.

3.3 FINANCIËN

De gemeente ontvangt voor het sportakkoord uitvoeringsbudget. In 2024 en 2025 is jaarlijks € 32.323,- uitvoeringsbudget beschikbaar en in 2026 is dit € 24.853,-. Hiermee kunnen acties en speerpunten uit het sportakkoord worden opgepakt. Alle partners kunnen een aanvraag indienen en de kerngroep besluit over de inzet van het budget.

Daarnaast zijn er op nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau verschillende subsidiemogelijkheden. Door deze mogelijkheden beter inzichtelijk te maken en onder de aandacht te brengen streven we ernaar dat deze maximaal benut worden.

De gemeente geeft uitvoering aan de sport- en beweegnota 2021-2025, die is opgesteld langs de vier thema's van het Sportakkoord I. Het grootste deel van de financiering vanuit sport gaat naar (binnen)sportaccommodaties. Daarnaast wordt het budget voornamelijk ingezet voor subsidies en sport- en beweegstimulering (gecoördineerd en uitgevoerd door Overbetuwe Beweegt).

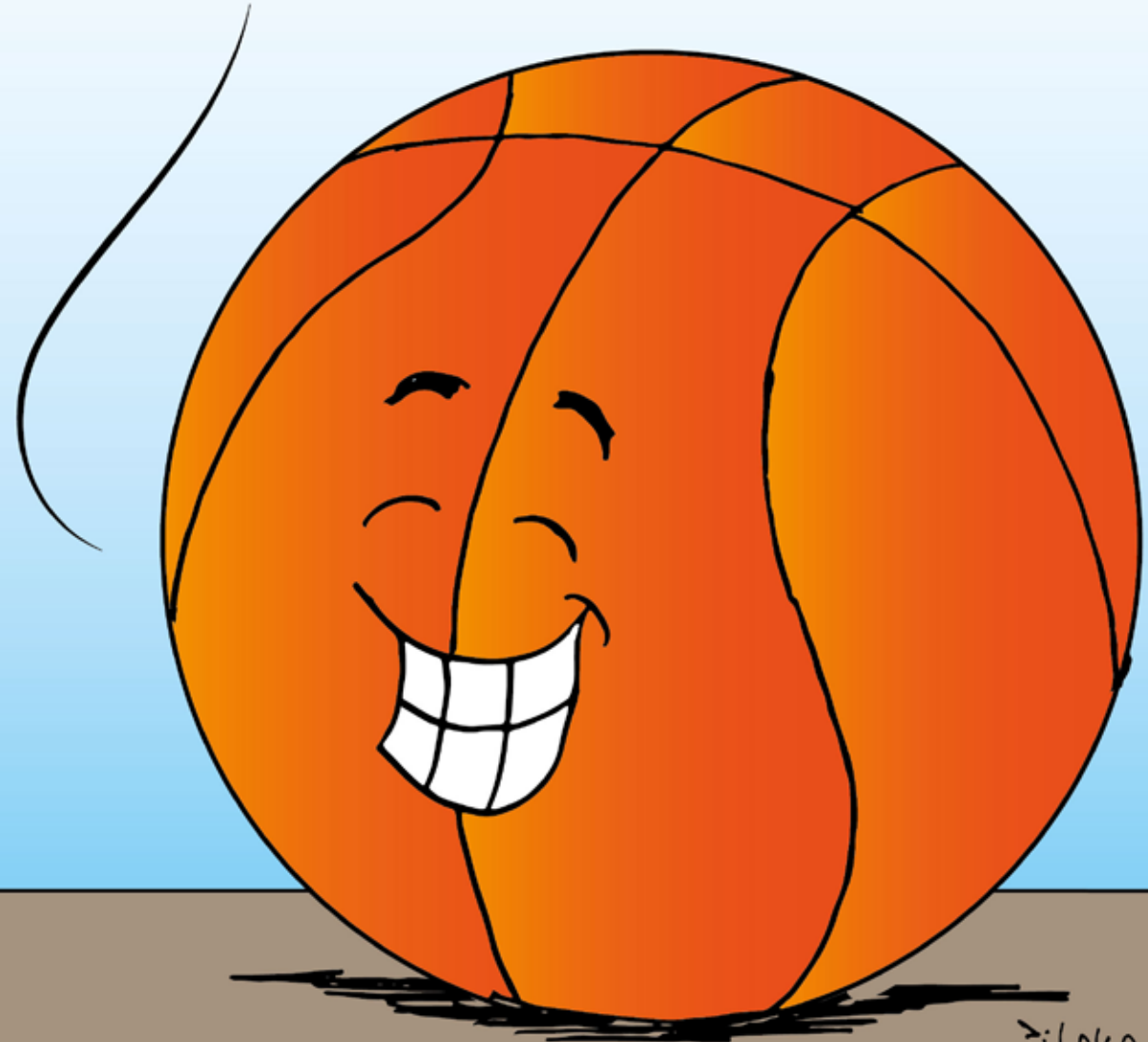
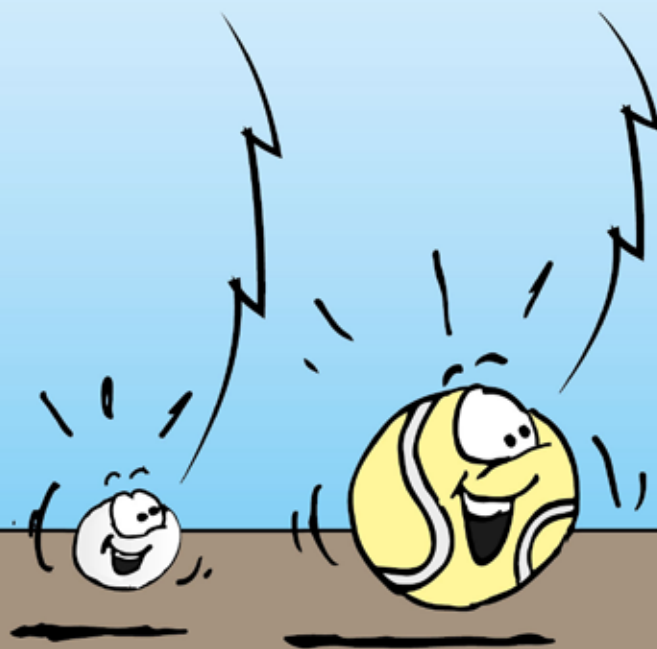
Naast middelen stellen sportaanbieders, maatschappelijke partners en de gemeente ook mensen en faciliteiten beschikbaar. De inzet in natura, voornamelijk van de vrijwilligers van onze sportverenigingen, is van onschatbare waarde. Zonder hun tijd en energie wordt er weinig bereikt.

“We delen successen. Goed voorbeeld doet immers volgen”

DE UITVOERING VAN HET SPORTAKKOORD...

GOED ZO! DAN ZULLEN JULLIE,
NET ALS IK, GROOTS EINDIGEN!

KIJK! WIJ ZIJN
KLEIN BEGONNEN!

Sportakkoord II

⚽⚽⚽ 2024 - 2026 ⚽⚽⚽